

Kunskapsglappet 2024

- svenskarnas kännedom om klimatomställningen

Kontakt: Jenina Dahlberg
Kontakt på Novus: Mats Lindström
Datum: 2024-04-04
Projektnr: 148676

Regeringskansliet

Bakgrund & Genomförande

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Fossilfritt Sverige som är en del av regeringskansliet. Syftet med undersökningen är att undersöka allmänhetens kunskap i olika frågor som är relaterade till miljö- och klimatfrågor.

MÅLGRUPP

Svenska allmänheten 18-84år

Ålder:
18-84 år

GENOMFÖRANDE

Antal intervjuer:

1035

Fältperiod:
28/3 – 4/4 2024

Deltagarfrekvens:

61%

(1035 svarande av 1700
tillfrågade)

Novus har genomfört 1035 fullständiga intervjuer. Deltagarfrekvensen bland de tillfrågade var 61%. Det finns inget som tyder på att bortfallet skulle snedvrida resultatet, utan undersökningen är åsiktsmässigt representativ för den grupp som skulle undersökas, och de slutsatser som presenteras i undersökningen gäller hela populationen.

En Novus undersökning är en garant för att undersökningen är relevant och rättvisande för hela gruppen som skall undersökas.

Undersökningen är genomförd via webb-intervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel som ger representativa resultat.

RESULTAT

Resultaten för allmänheten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten är jämfört mot totalen (te.x. kön, ålder, utbildning, hushållsinkomst och region).

FELMARGINAL

Vid 1035 intervjuer:

Vid utfall 10/90: +/- 1,82%

Vid utfall 20/80: +/- 2,43%

Vid utfall 30/70: +/- 2,78%

Vid utfall 40/60: +/- 2,97%

Vid utfall 50/50: +/- 3,03%

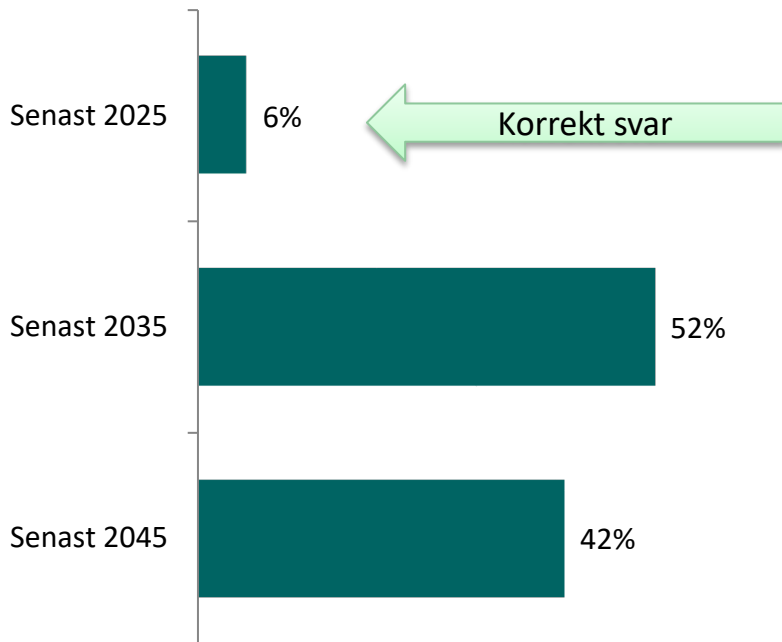

Kunskapsfrågor

9 av 10 tror felaktigt att det internationella energiorganet (IEA) förutser att utsläppen från fossila bränslen globalt börjar minska först efter 2035. I verkligheten antar IEA att detta kommer att ske redan senast 2025, något endast 6% tror.

FRÅGA: Den största källan till utsläpp av växthusgaser är fossila bränslen - olja, kol och gas. När tror det internationella energiorganet IEA att utsläppen från fossila bränslen i världen börjar minska?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Senast 2025 (6%)

- Studerande (16%)
- 18-34 år (11%)
- Västra (10%)
- Hushållsinkomst-299k (9%)
- Singel (9%)

Senast 2035 (52%)

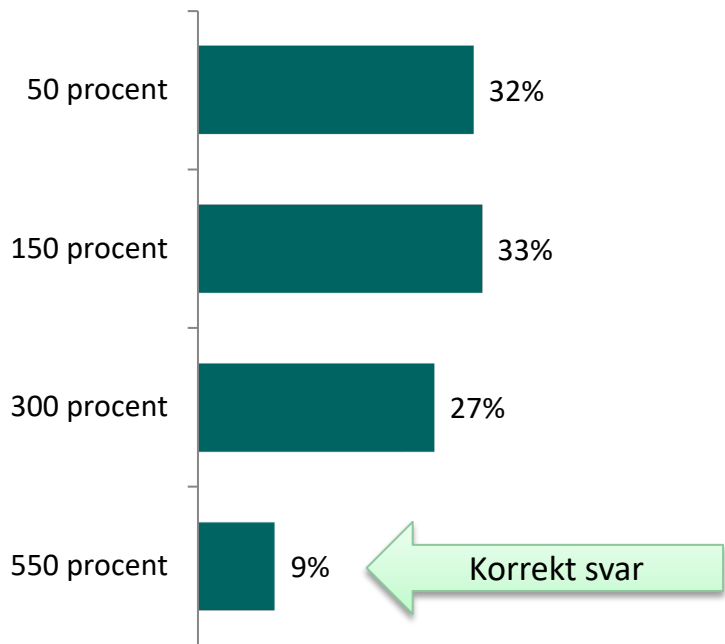
- Norra (61%)
- Ej med i facket (59%)
- Hushållsinkomst800k- (58%)
- Kvinna (58%)

Senast 2045 (42%)

- TCO (52%)
- Hushållsinkomst500k-799k (49%)
- Man (47%)
- Universitet (47%)

9 av 10 tror felaktigt att produktionen av el från sol och vind har ökat med upp till 300 procent mellan 2012 och 2022. Det korrekta svaret är att den har ökat med 550 procent under dessa år, vilket bara 9% tror.

FRÅGA: Hur mycket tror du att mängden el från sol och vind har ökat globalt mellan 2012 och 2022?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

50 procent (32%)

- Pensionär (45%), 65-84 år (45%)
- Kvinna (40%), Hushållsinkomst300k-499k (40%)
- 50-64 år (38%), Gift/partnerskap (35%)

150 procent (33%)

- 18-34 år (41%)
- Studerande (41%)
- Arbetare (40%)
- Kvinna (36%)

300 procent (27%)

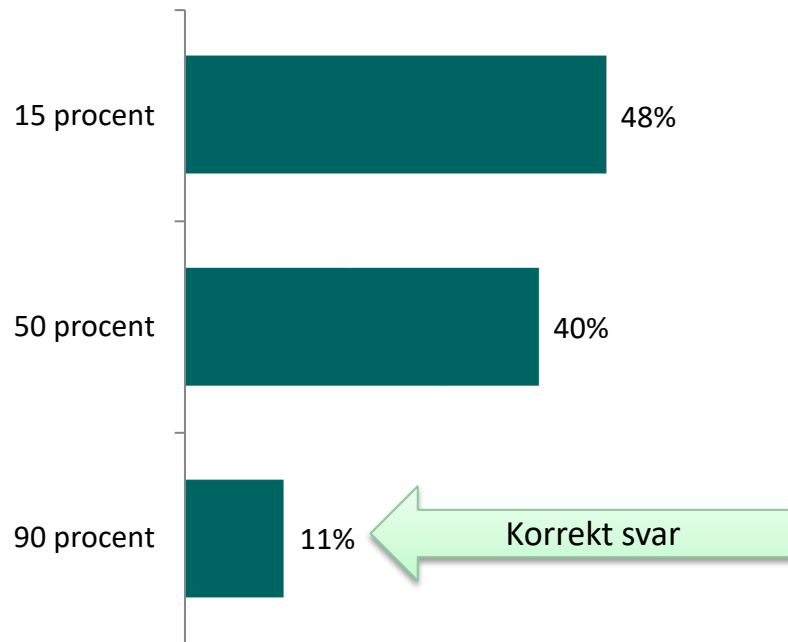
- Man (34%)
- Sambo (34%)
- Hushållsinkomst500k-799k (32%)
- 18-34 år (32%)

550 procent (9%)

- Saco (18%)
- TCO (14%)
- Universitet (14%)
- Man (14%)
- Hushållsinkomst800k- (14%)
- 35-49 år (13%)
- Tjänsteman (13%)

9 av 10 tror felaktigt att priserna på batterier till fordon har sjunkit med 15-50% sedan 2010. Det korrekta svaret är att de har blivit 90% billigare.

FRÅGA: Hur mycket billigare tror du att batterier till fordon har blivit sedan år 2010?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

15 procent (48%)

- 65-84 år (69%)
- Pensionär (67%)
- Norra (60%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (58%)
- Kvinna (56%)
- Hushållsinkomst 300k-499k (55%)
- Gift/partnerskap (52%)
- Gymnasium eller lägre (52%)

50 procent (40%)

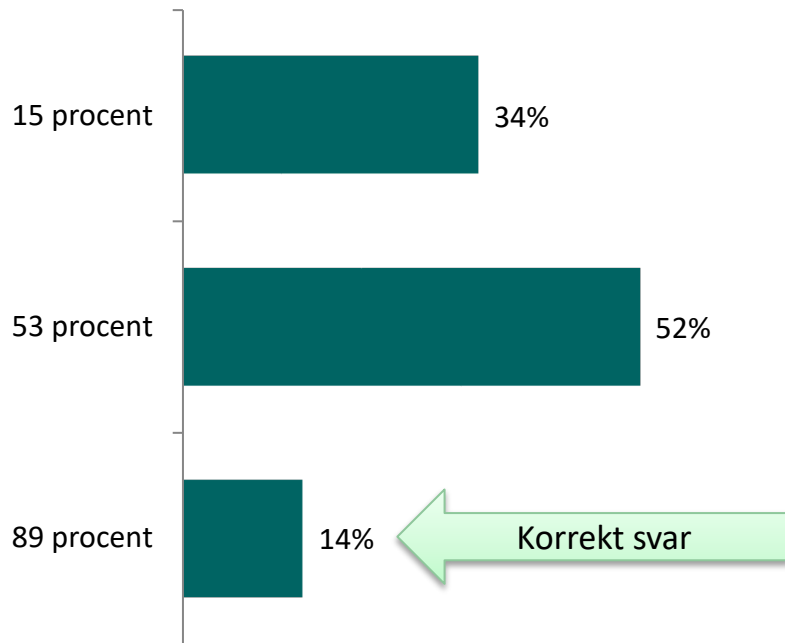
- Studerande (56%)
- 18-34 år (53%)
- Saco (52%)
- Singel (45%)

90 procent (11%)

- Man (16%)
- Studerande (16%)
- 18-34 år (16%)
- Tjänsteman (15%)
- Singel (14%)

Drygt 8 av 10 tror felaktigt att det har blivit 15-53% billigare att producera el från nya solanläggningar sedan 2010. Det korrekta svaret är att kostnaderna har sjunkit med 89%, vilket endast 14% svarar.

FRÅGA: Hur mycket billigare tror du att det blivit att producera el från nya solanläggningar sedan 2010?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

15 procent (34%)

- 65-84 år (47%)
- Pensionär (46%)
- Norra (44%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (40%)

53 procent (52%)

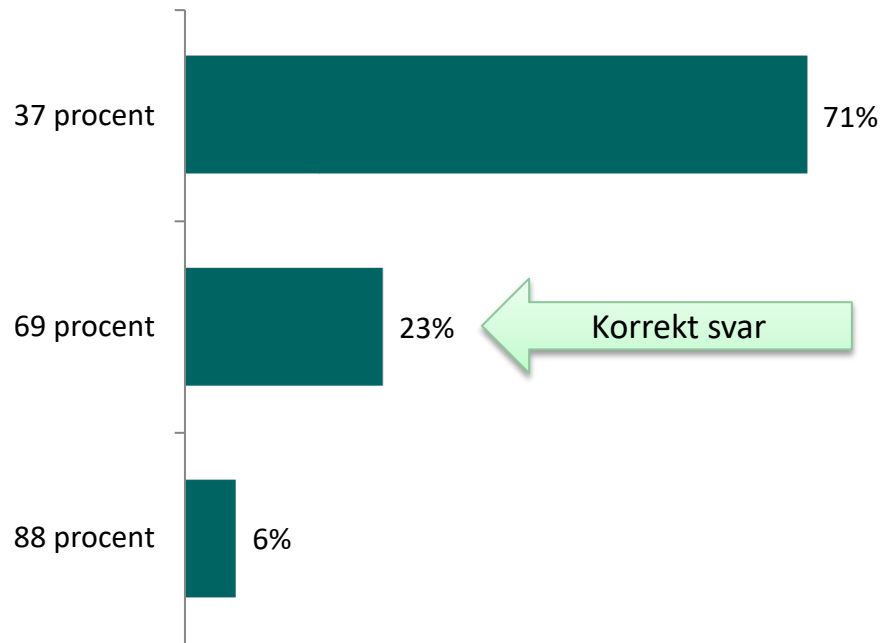
- 18-34 år (60%)
- Kvinna (57%)

89 procent (14%)

- Studerande (23%)
- Östra (20%)
- Man (20%)
- 18-34 år (19%)
- Hushållsinkomst800k- (19%)
- Universitet (18%)
- Singel (17%)

7 av 10 tror felaktigt att kostnaden för att bygga landbaserad vindkraft har minskat med endast 37% sedan år 2010. Det korrekta svaret är 69% billigare, vilket 23% hade rätt om. Ytterligare 6% tror felaktigt att minskningen är 88%.

FRÅGA: Hur mycket billigare tror du att det har det blivit att bygga landbaserad vindkraft sedan år 2010?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

37 procent (71%)

- Pensionär (77%)
- Arbetare (77%)
- Västra (77%)
- Hushållsinkomst300k-499k (77%)
- 65-84 år (77%)
- Kvinna (76%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (76%)

69 procent (23%)

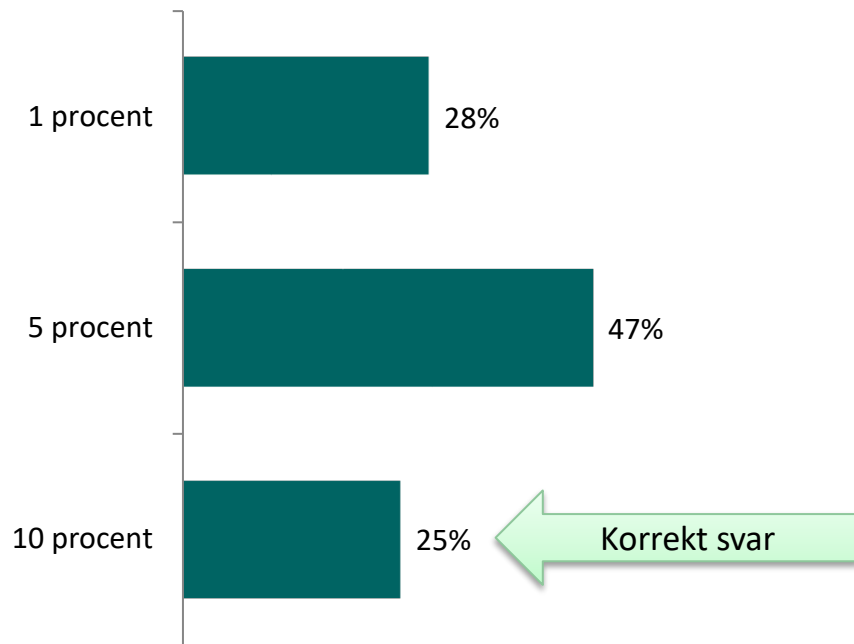
- Studerande (35%)
- Hushållsinkomst-299k (34%)
- 18-34 år (29%)
- Universitet (26%)

88 procent (6%)

- Studerande (11%)
- Östra (11%)
- Hushållsinkomst800k- (10%)
- Större städer och kommuner nära större stad (10%)
- Man (9%)

**3 av 4 tror felaktigt att SSAB:s planer på att producera enbart fossilfritt stål år 2030 kommer att minska Sveriges koldioxidutsläpp med 1-5%.
Det korrekta svaret är en minskning med 10%, vilket var fjärde svarar.**

FRÅGA: SSAB planerar att tillverka enbart fossilfritt stål 2030, producerat helt utan fossila källor. Hur mycket tror du att denna åtgärd minskar Sveriges koldioxidutsläpp?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

1 procent (28%)

- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (36%)
- 50-64 år (33%)

5 procent (47%)

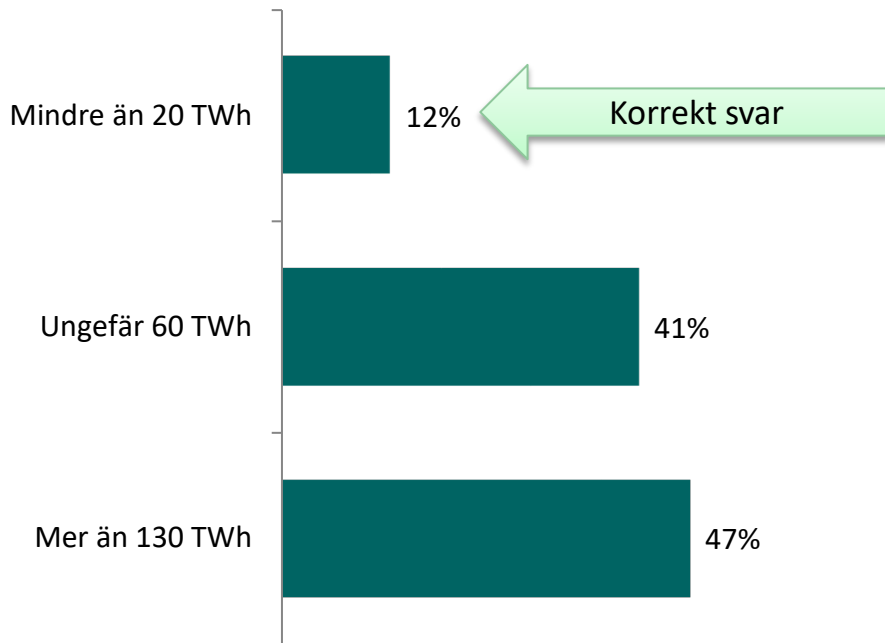
- Östra (55%)
- Större städer och kommuner nära större stad (52%)

10 procent (25%)

- Saco (34%)

9 av 10 tror felaktigt att det skulle krävas ungefär 60-130 TWh el för att alla personbilar i Sverige skulle drivas helt på el. Det korrekta svaret är att mindre än 20 TWh skulle behövas, vilket 12% svarar.

FRÅGA: Idag använder vi 140 TWh el i Sverige. Hur mycket tror du skulle behövas för att alla personbilar i Sverige ska drivas helt på el?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Mindre än 20 TWh (12%)

- Saco (24%)
- Universitet (20%)
- Tjänsteman (18%)
- 35-49 år (18%)
- Hushållsinkomst800k- (16%)
- Södra (16%)
- Stockholm (16%)

Ungefär 60 TWh (41%)

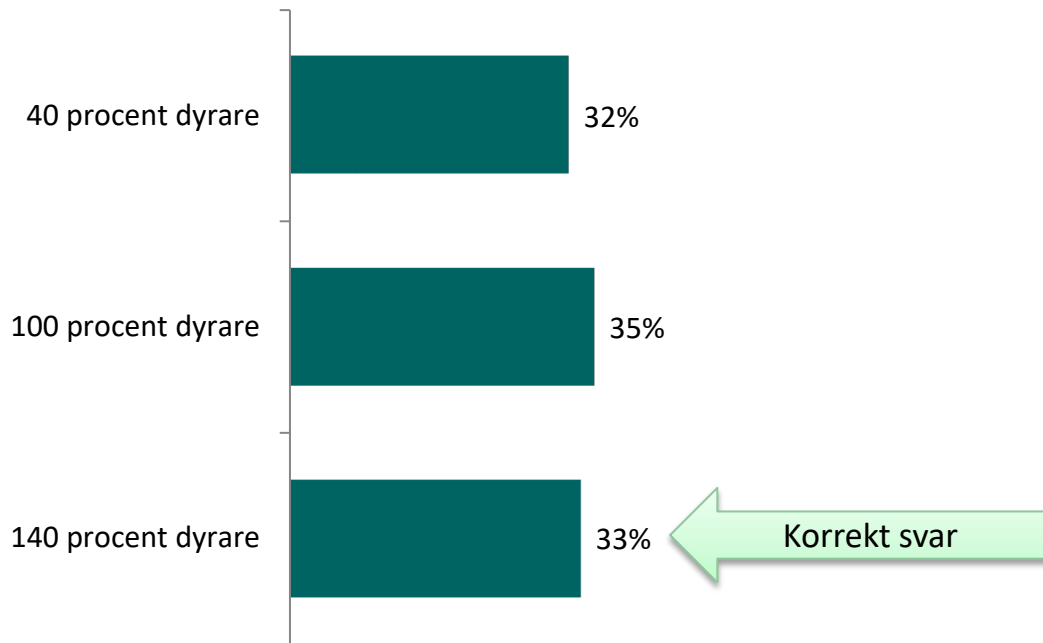
- Studerande (56%)
- Östra (52%)
- 35-49 år (46%)
- 18-34 år (46%)

Mer än 130 TWh (47%)

- 50-64 år (61%)
- Norra (57%)
- Arbetare (53%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (52%)
- Gymnasium eller lägre (51%)

2 av 3 tror felaktigt att priset för att resa med kollektivtrafiken har ökat med 40-100% mellan åren 2000 och 2022. Det korrekta svaret är att det har blivit 140% dyrare och var tredje svarar det.

FRÅGA: Hur tror du att priset för att resa med kollektivtrafik i Sverige förändrats från 2000 till 2022?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

40 procent dyrare (32%)

- Västra (45%)
- 65-84 år (44%)
- Pensionär (43%)
- Villa/radhus (37%)
- Kvinna (35%)

100 procent dyrare (35%)

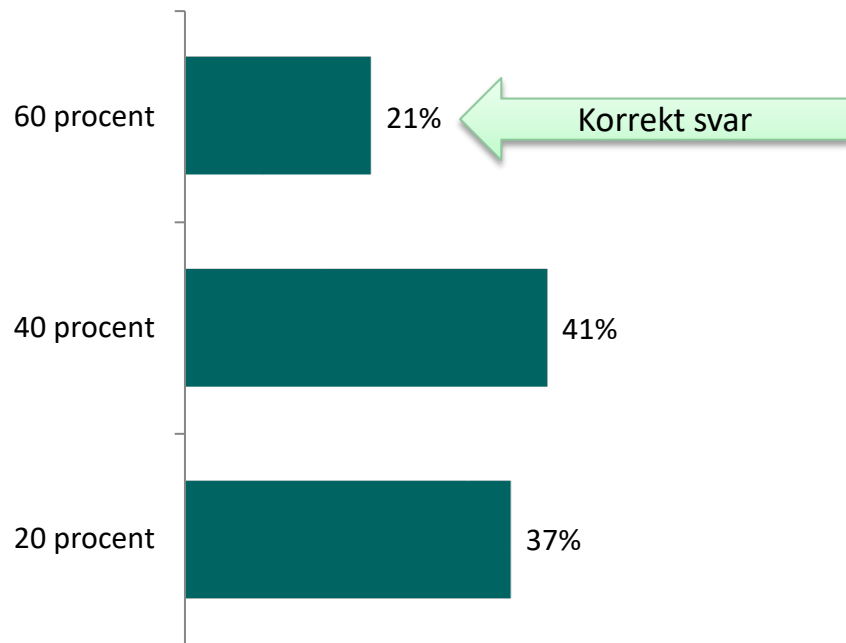
- Östra (45%)
- Saco (44%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (40%)
- Hushållsinkomst 500k-799k (40%)

140 procent dyrare (33%)

- 18-34 år (49%)
- Stockholm (46%)
- Hyreslägenhet (45%)
- Ej med i facket (43%)
- Arbetare (42%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (40%)
- Singel (38%)
- Man (38%)

8 av 10 tror felaktigt att andelen elbilar/laddhybrider står för 20-40% av nybilsförsäljningen idag i Sverige. Korrekt svar är att det står för 60%.

FRÅGA: Hur stor andel av nybilsförsäljningen tror du består av elbilar och laddhybrider i Sverige idag?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

60 procent (21%)

- Studerande (34%)
- 18-34 år (29%)
- Singel (28%)
- Södra (27%)
- Kvinna (26%)
- Hushållsinkomst800k- (26%)
- Större städer och kommuner nära större stad (25%)

40 procent (41%)

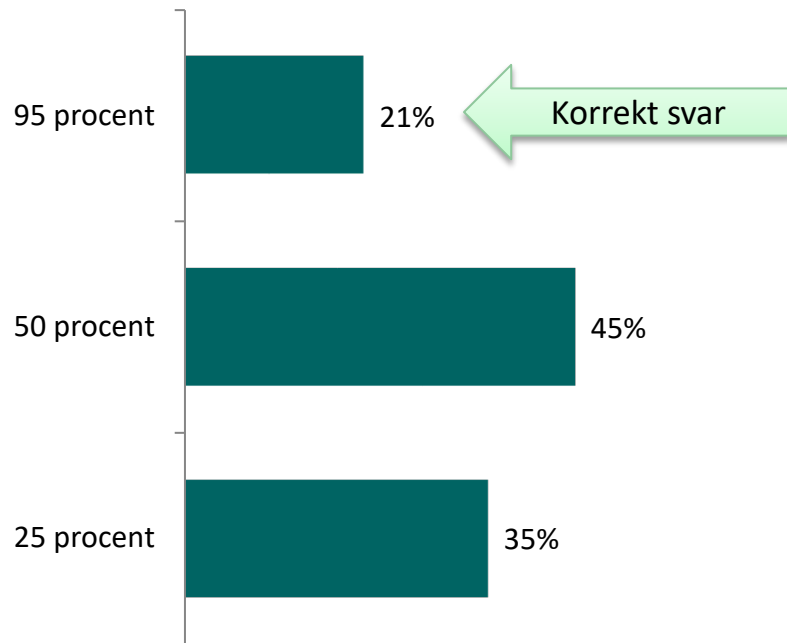
- Östra (49%)
- Västra (48%)
- Hushållsinkomst500k-799k (47%)
- Gift/partnerskap (47%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (46%)
- Man (45%)

20 procent (37%)

- 50-64 år (47%)
- 65-84 år (46%)
- Norra (46%)
- Pensionär (45%)

8 av 10 tror felaktigt att andelen bussar i kollektivtrafiken som går på fossilfritt bränsle eller el är 25-50%. Korrekt svar är att 95% av dessa bussar går på fossilfritt bränsle eller el idag.

FRÅGA: Hur stor andel av bussarna i kollektivtrafiken i Sverige tror du redan går på fossilfritt bränsle eller el?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

95 procent (21%)

- Studerande (37%)
- 18-34 år (30%)
- Singel (27%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (27%)
- Kvinna (27%)
- Stockholm (27%)
- Hyreslägenhet (26%)
- Bostadsrätt (25%)

50 procent (45%)

- Södra (55%)
- Större städer och kommuner nära större stad (52%)

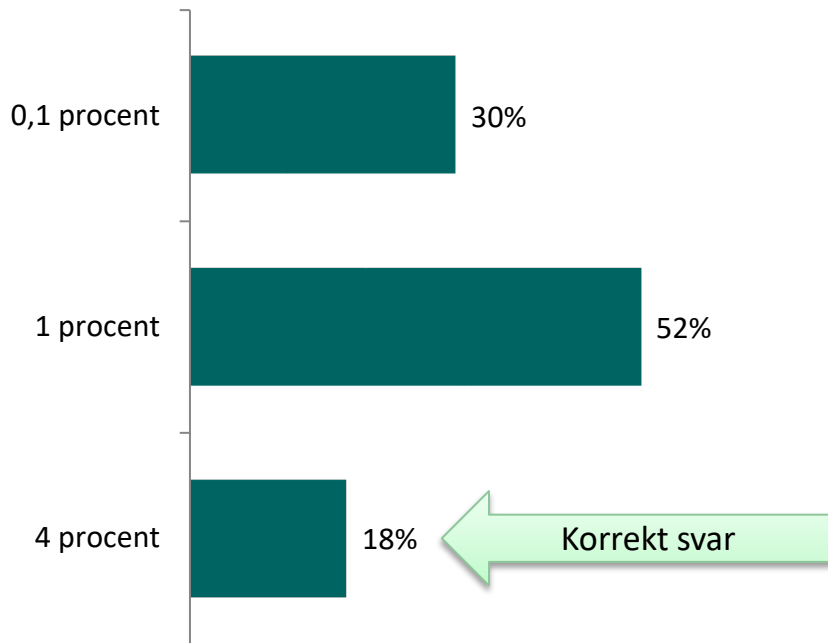
25 procent (35%)

- 65-84 år (47%)
- Pensionär (47%)
- Norra (45%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (42%)
- Man (40%)
- Villa/radhus (38%)

8 av 10 tror felaktigt att effekten av fossilfri cementproduktion i Slite, Gotland, skulle minska Sveriges totala utsläpp med 0,1-1%.

Rätt siffra är 4%, vilket var femte tror.

FRÅGA: Cementindustrin i Slite på Gotland planerar en klimatomställning som innebär att produktionen är fossilfri om sex år. Hur mycket tror du att det minskar Sveriges totala utsläpp av växthusgaser?

BAS: Totalt (n=1035)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

0,1 procent (30%)

- Arbetare (40%)
- Hushållsinkomst300k-499k (37%)
- 35-49 år (36%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (36%)
- Man (35%)

1 procent (52%)

- Studerande (71%)
- 18-34 år (61%)
- Södra (58%)
- Kvinna (56%)

4 procent (18%)

- Saco (30%)
- Tjänsteman (25%)
- 35-49 år (23%)
- Universitet (22%)

Allmänheten om kunskapsfrågor rörande hur utsläpp av växthusgaser inom EU har utvecklats och vad "Fit för 55" står för.

Kontakt: Jenina Dahlberg
Kontakt på Novus: Mats Lindström
Datum: 2023-06-15
Projektnr: 148676

Regeringskansliet

Bakgrund & Genomförande

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Fossilfritt Sverige som är en del av regeringskansliet. Syftet med undersökningen är att undersöka allmänhetens kunskap om hur utsläpp av växthusgaser inom EU har utvecklats och vad "Fit för 55" står för.

MÅLGRUPP

Svenska allmänheten 18-84år

Ålder:
18-84 år

GENOMFÖRANDE

Antal intervjuer:

1009

Fältperiod:

15 – 22 februari 2024

Deltagarfrekvens:

59%

(1009 svarande av 1700 tillfrågade)

Novus har genomfört 1009 fullständiga intervjuer. Deltagarfrekvensen bland de inbjudna var 59%. Det finns inget som tyder på att bortfallet skulle snedvrida resultatet, utan undersökningen är åsiktsmässigt representativ för den grupp som skulle undersökas, och de slutsatser som presenteras i undersökningen gäller hela populationen.

En Novus undersökning är en garant för att undersökningen är relevant och rättvisande för hela gruppen som skall undersökas.

Undersökningen är genomförd via webb-intervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel som ger representativa resultat.

RESULTAT

Resultaten för företagsledare levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten är jämfört mot totalen (te.x. kön, ålder, utbildning, hushållsinkomst och region).

FELMARGINAL

Vid 1009 intervjuer:

Vid utfall 10/90: +/- 1,82%

Vid utfall 20/80: +/- 2,43%

Vid utfall 30/70: +/- 2,78%

Vid utfall 40/60: +/- 2,97%

Vid utfall 50/50: +/- 3,03%

Kunskapsfrågor

75% tror felaktigt att utsläppen av växthusgaser ökat inom EU senaste 30 åren. Enligt beräkningar har de minskat med ca 30%, men det är det endast 4% som tror.

FRÅGA: Hur tror du att utsläppen av växthusgaser utvecklats inom EU mellan 1990 och 2021?

BAS: Totalt (n=0)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Ökat cirka 30 procent (39%)

- Studerande (54%), Sambo (50%), Saco (50%)
- 18-34 år (48%), Södra (45%)
- Storstäder och storstadsnära kommuner (43%)

Ökat cirka 10 procent (36%)

- Pensionär (43%), 65-84 år (43%)

Oförändrat (12%)

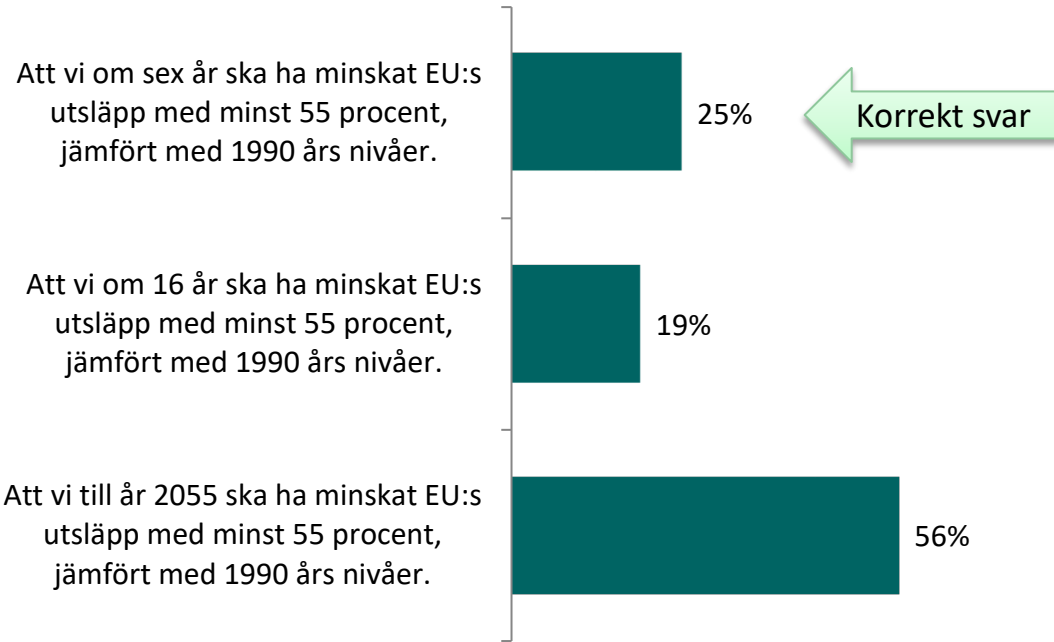
- Pensionär (18%), Hushållsinkomst-299k (18%)
- 65-84 år (17%), Norra (16%)
- Hyreslägenhet (16%)
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (15%)

Minskat cirka 10 procent (10%)

- Tjänsteman (14%), 35-49 år (13%)
- Hushållsinkomst800k- (13%)

En majoritet tror felaktigt att "Fit for 55" betyder att vi ska ha minskat EU:s utsläpp med minst 55% till 2055. Korrekt är att vi ska ha minskat EU:s utsläpp med minst 55% om sex år, jämfört med 1990 års nivåer.

FRÅGA: EU har infört nya klimatlagar som heter "Fit for 55". Vad innebär de?

BAS: Totalt (n=0)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad följande:

Att vi till år 2055 ska ha minskat EU:s utsläpp med minst 55 procent, jämfört med 1990 års nivåer. (56%)

- Arbetare (66%)
- Hyreslägenhet (64%)
- 18-34 år (63%)
- Singel (61%)

Att vi om sex år ska ha minskat EU:s utsläpp med minst 55 procent, jämfört med 1990 års nivåer. (25%)

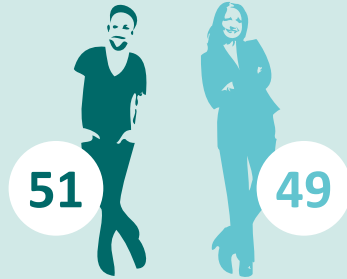
- Hushållsinkomst800k- (33%)
- 65-84 år (31%)
- Pensionär (31%)

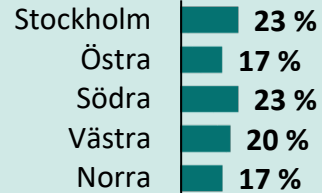
Bakgrund

Bakgrund

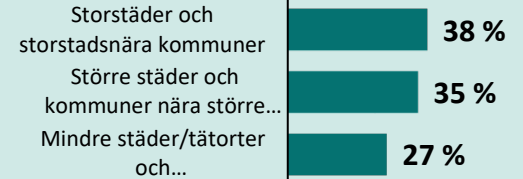
KÖN

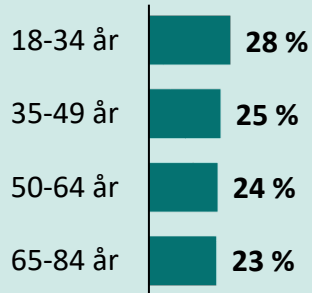
REGION

ORT

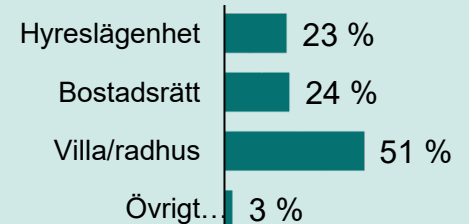
ÅLDER

UTBILDNING

BOENDE

BAS: Totalt (n=1044)

Om Novus undersökningar

Begreppsförklaring – Signifikanser

I Novus rapporter redovisar vi signifikanta skillnader mellan olika undergrupper och totalen. Vid upprepade undersökningar redovisar vi signifikanta skillnader mellan undersökningarna.

VAD ÄR EN SIGNIFIKANS?

Vi vill ofta veta om det finns en signifikant skillnad mellan hur två grupper har besvarat en fråga. En skillnad mellan två värden är statistiskt signifikant om skillnaden mellan dem är större än vad vi tror kan bero på slumpen. Vanligtvis vill vi undersöka om en undergrupp baserad på kön, ålder, utbildning eller region, har svarat annorlunda än totalen. Vid upprepade undersökningar vill vi veta om det finns en signifikant skillnad mellan undersökningarna.

HUR SÄKER ÄR EN SIGNIFIKANS?

Total säkerhet finns inte utan den är beroende av den signifikansnivå som används. På Novus använder vi en signifikansnivå på 95% i våra undersökningar. En signifikant skillnad betyder då att sannolikheten är 95% att det finns en faktisk skillnad mellan de två uppmätta värdena och att den skillnaden inte beror på slumpen.

Novus Sverigepanel – Standard för regioner

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

Kort om Novus kommungruppsindelning

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2017.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

- A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.
- A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

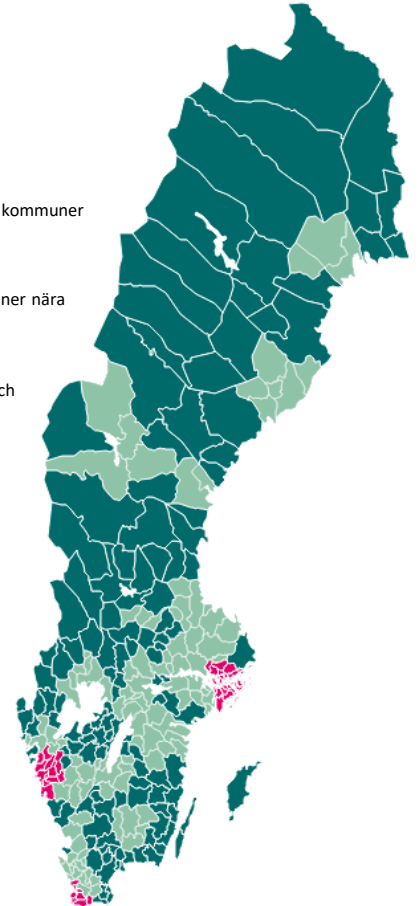
- B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.
- B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.
- B5. Lågpendlingskommun nära större stad – kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

- C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.
- C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.
- C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).
- C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, d v s antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommungruppsindelning, huvudgrupper

- Storstäder och stadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

Kort om Novus Sverigepanel

Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–79 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälps genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktas.

Vi vårdar vår panel väl genom s.k. panelmanagement. Det innebär bl.a. att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

Fråga gärna efter mer
information kring vårt
panelmanagement!

Publiceringsregler

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR²²
Corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

Vi på Novus älskar frågor

Mats Lindström
Seniorkonsult och kundansvarig Fossilfritt Sverige

Mobil: 070-1503439

E-post: mats.lindstrom@novus.se

novus